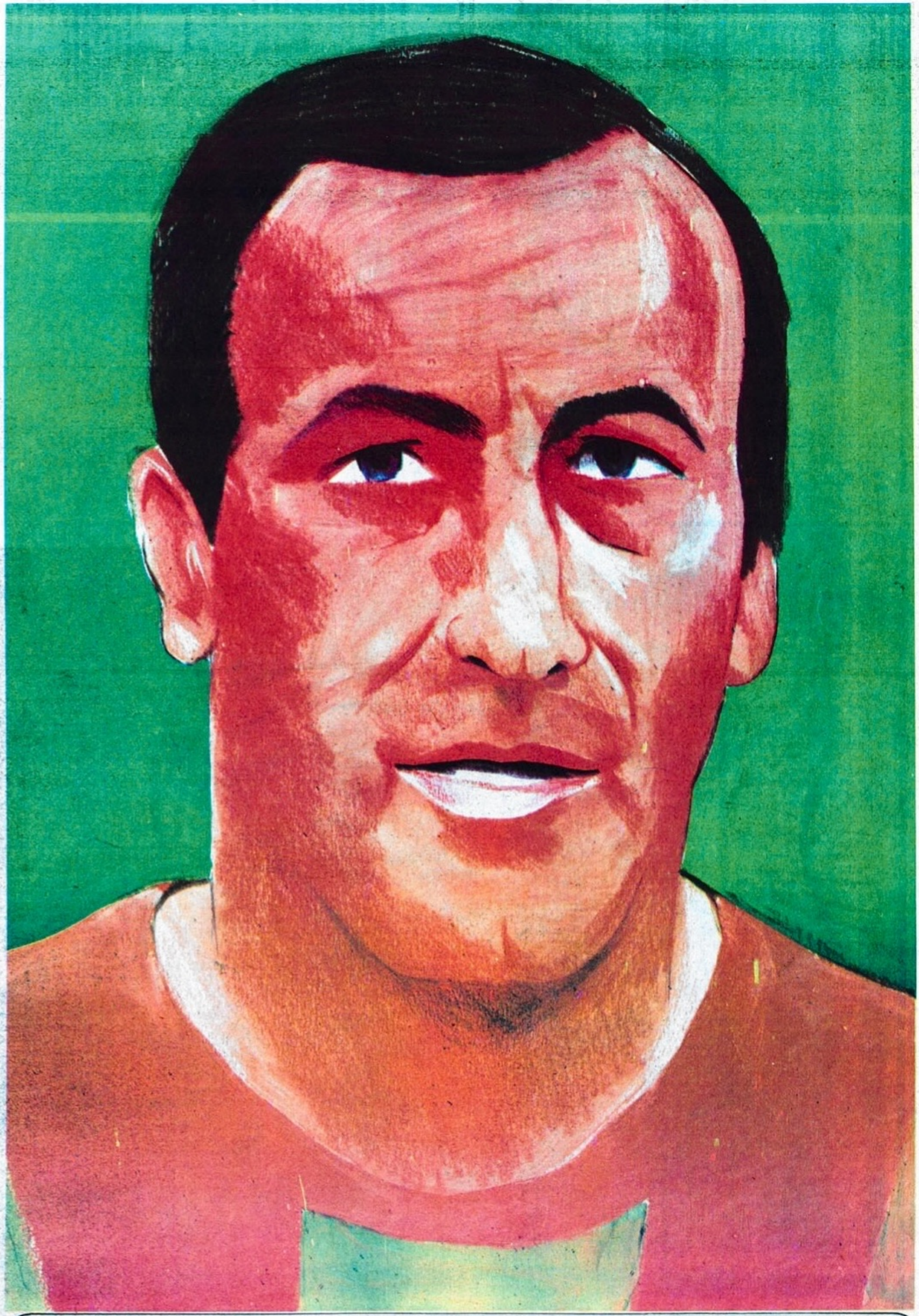

Her hakkı MİLLİYET'e aittir... Yazı ve resim alıntısı yapılamaz...

Rakip kaleler önünde yüksek gelen toplara sıçrarken yaptığı amansız fakat kurallara uygun şarjlarla kalecilerin korkulu rüyası haline gelen ve attığı kafa golleri ile kendisine has bir stil sahibi olan Gündüz Kılıç, 10 kez Millî Takım'da oynayıp, 5 kez de Millî Takım kaptanlığı yaptı. Gündüz Kılıç, 1953'te futbolu bırakırken 35 yaşında idi.

Türk futbol tarihinde ilk ciddî «futbol düşünürü» olmak onuru Gündüz Kılıç'a aittir. «Oyunu okumak» deyimini ilk kullanan futbol eleştirmeni, futbolun sahaya çıkmadan alınacak önlemlerle kazanılacak bir spor olduğunu ilk kez düşünceden uygulamaya geçiren futbol teknisyeni Gündüz Kılıç'tır. Gündüz Kılıç Türk futbolundaki ilk çağdaş düşüncedir.

GÜNDÜZ KILIÇ

(İstanbul 1918-İstanbul 1980)

Türkiye'de futbolun 80 yıla yaklaşan bir geçmişi vardır. Türk futbol dünyasından pek çok yetenekli yıldızlar, çıkmış, bunların arasında futbolda ileri Avrupa ülkelerinde ün sahibi olmuş kişiler, Batı'ya açılmak olanağından yoksun kaldığı için uluslararası üne kavuşamasa bile bu sporda çok üst düzeylere çıkabilmiş gençler yetişmiştir.

Ama bu 80 yılın çok uzun bir döneminde futbolu teknik açıdan inceleyen, yetiştiricilik görevini bilimsel yollardan uygulamaya koyan ciddî kimseler hemen hemen hiç yetişmemiştir. Türkiye'de futbol antrenörlüğü konusu uzun bir süre önemli bir sorun olarak ele alınmamış ve bu alanda çok uzun süre hep "alaylı" kalınmıştır. Antrenör yetiştirmek işi ancak son 20-25 yılda ciddî olarak ele alınmıştır. Ondan önce eski futbolcular sadece kendi pratik bilgileri ile yeni yetişenlere birşeyler vermek için son derece iyi niyetle, fakat son derece yetersiz çabalar göstermişlerdir.

Türk spor tarihinde ilk ciddî bir futbol "düşünürü" olmak onuru Gündüz Kılıç'a aittir.

"Oyunu okumak" deyimini ilk kullanan futbol eleştirmeni, futbolun sahaya çıkmadan önce alınacak önlemlerle kazanılacak bir spor olduğunu ilk kez düşünceden uygulamaya geçiren futbol teknisyeni Gündüz Kılıç'tır.

Çok başarılı ve etkili bir futbol hayatından sonra kendisine meslek edindiği antrenörlük ve teknik direktörlük işinde futbolculuğundan çok daha fazla ün sahibi olmuş, Türk futbolunda kendisine özel bir "yetiştiricilik ekolü" kurabilmiş adamdır Gündüz Kılıc...

Futbolu, ama çağdaş futbolu yalnız sahalarda oynayarak ve izleyerek değil aynı zamanda okuyarak öğrenen ve bu bilgisini engin bir etkileyici beceri ile sindiren adamdır Gündüz Kılıç...

Kendisinden sonra yetişen birçok antrenörlere ve teknik yöneticilere de etkileyici bir örnek olmak onuruna erişmiştir.

Gündüz Kılıç bununla da kalmamış basında futbol eleştirmenliğinin de ilk ve en büyük ustası olmuştur. Bugünkü, kuşkusuz aynı zamanda yarınki, futbol yazarlarının içinde Gündüz Kılıç'tan bir şeyler öğrenmemiş pek az kişi vardır. Futbolu öğretmeyi bir ihtisas halinde kendisine iş edindiği içindir ki, 30 yıla yakın bir süre, bıkmadan çalıştığı spor yazarlığında da çok etkili bir "öğretmen" olmuştur. Çalıştığı basın organlarında, çevresindeki genç gazetecilere yeni birşeyler öğretebilmek için sürekli olanaklar yaratmış, özel söyleşilerden, ciddî konferanslara kadar her yola başvurarak birlikte çalıştığı gazetecilere yardımcı olmuştur.

Öğrencilerine ve kendisinden daha genç meslektaşlarına karşı her zaman yumuşak ama her zaman otoriter ve etkili oluşun ona kaçınılmaz bir adı getirmiştir: BABA...

Futbol oynadığı son yıllarda genç arkadaşlarına karşı gösterdiği tutum ona önce takım içinde BABA sıfatını kazandırmış ve zaman geçtikçe artık KILIÇ adı kullanılmaz olarak "Baba Gündüz" adıyla anılır olmuştur. Bir süre sonra yakınları onun küçük adını da bırakmışlar ve sadece "BABA" demişlerdir.

Ömrünün sonuna kadar futbol sahalarında ve futbolla ilgili çevrelerde BABA diye anılacak olan Gündüz Kılıç, futbol dünyasına girdiği zaman gencecik bir çocuktu ve bir gün Baba adını alacağını kuşkusuz bilmiyordu.

Gündüz Kılıç

Çünkü henüz 15 yaşında Galatasaray Lisesi'nde öğrenci iken, Galatasaray kulübünün dördüncü takımında futbol oynuyordu ve aradan iki yıl geçip de 17 yaşına geldiği zaman Galatasaray'ın birinci takımına girmişti. Evet, gelecekte Galatasaray'ın BABA'sı olacak adam 1935'de ÇOCUK olarak giymişti görkemli Sarı - Kırmızı formayı...

Ve bir yıl sonra 12 Temmuz 1936'da İstanbul'da Taksim Stadı'nda Yugoslavya ile yaptığımız ve 3-3 berabere kaldığımız maçta Millî Takım'ın santrforu olarak ilk kez Ay-Yıldızlı formayı giydi.

Bu 18 yaşındaki lise öğrencisinin Millî Takım'a çağrıldığı gün içinde uyanan korkunç bir şüphe onu yıllarca düşündürecekti: Acaba Millî Takıma babasının hatırı için mi çağrılmıştı? Çünkü babası Atatürk'ün yakın arkadaşı Kılıç Ali Bey'di. Oysa genç Galatasaraylı o maça kesinlikle kılıcının hakkı ile seçilmişti. Oldukça gençleştirilmiş bir millî takımdı bu ve Gündüz'le birlikte ilk kez millî olan bir başka genç yıllarca onun en büyük rakibi olacaktı. Biri Fenerbahçe'nin kalecisi ve kaptanı, diğeri Galatasaray'ın santraforu ve kaptanı olarak yıllarca karşı karşıya mücadele edecekler ve futbol tarihimize unutulmaz maçların kahramanları olarak geçeceklerdi: Cihat Arman - Gündüz Kılıç mücadelesi futbol tarihimizin altın sayfalarından biri olacaktı. Üstelik 1936 yılının bu iki genç futbolcusu, uzun bir aralıktan sonra İkinci Dünya Savaşı sonrasında yeniden sahaya çıkan Millî Takımımızın iki as elemanı, olacaklardı. Böylece Gündüz ve Cihat Türk Millî Takımın hem savaş öncesinde hem savaş sonrasında takımda yer alan iki elemanı oldular.

Gündüz Kılıç, Galatasaray Lisesi'ni bitirmeden öğrenim için Almanya'ya gitti. Orada lise öğrenimini bitirmedi ama, Almanya'nın o sıralarda en ünlü takımı olan Hannover 96 kulübünün birinci takımında oynamayı başardı.

Dönüşte babasının isteği üzerine bir süre Kuleli Askerî Lisesi'nde okudu. Daha sonra da Ankara'da Türk Maarif Koleji'nde liseyi bitirdi.

Gündüz'ü futbol severler 1939 - 1943 yılları arasında Galatasaray forması için ter dökerken doya doya izlediler. Ama, İstanbul'un tanınmış ailelerinden Haraççıların kızı, ölünceye kadar yanıbaşında olan eşi, Melahat ile evlendikten sonra bir süre futbolu bıraktı. Bu arada kısa bir süre Zonguldak'ta kaldı ve Ereğli Kömürspor takımında antrenörlük yaptı. Bu kısacık antrenörlük genç futbolcunun hayatında o kadar önemli bir yer tuttu ki, sonradan ünlü bir futbol antrenörü olduktan sonra bile o kısa çalışmayı mutlulukla anımsadı.

1945'de Ankara'da askerlik görevini yaparken yeniden futbola döndü. Önce o zaman yeni kurulmuş olan Ankara Stadyom takımında sonra da Ankara'nın Mavi - Lâcivert formalı takımı Demirspor'da futbol oynadı. Özellikle Demirspor'daki futbolu ile spor tarihinde pek az rastlanan bir "yeniden doğuş" örneği oldu.

1947'de yeniden eski ocağı Galatasaray'a döndü. Sarı - Kırmızı formayı altı yıl daha sırtında taşıdı. 1953 yılında 35 yaşında olduğu halde, Brezilya'nın Olario takımı ile yapılan maçta Galatasaray formasını son kez giydi.

10 kez Millî Takımda yer alan Gündüz Kılıç, beş kez de Millî Takıma kaptanlık yaptı.

Rakip kaleler önünde yüksek gelen toplara sıçrarken yaptığı amansız fakat kurallara uygun şarjlarla kalecilerin korkulu rüyası olan ve attığı kafa golleri ile unutulmaz bir stil sahibi olan Gündüz, futbolculuk yaşamını alabildiğine renkli ve görkemli geçirdi.

Daha futbolu bırakmadan takımda oynadığı halde Galatasaray takımının BABASI olmuştu. Sadece arkadaşlarından daha yaşlı olması değildi bunun nedeni, belki ondan da çok arkadaşlarıyla olan ilişkilerindeki babalıktı.

Kısa bir süre sonra Galatasaray'da teknik direktörlüğü üstlendi. Birlikte futbol oynadığı arkadaşlarının şimdi direktörü olmuştu. Birkaç yıl içinde İstanbul Profesyonel Lig, Türkiye Ligi, Türkiye Kupası ve Cumhurbaşkanlığı Kupası gibi Galatasaray'ın yeni şampiyonluğuna teknik sorumlu olarak imzasını attı. 1954'de bir süre Millî Takım Teknik Direktörlüğü de yaptı.

Galatasaray'dan çok şeyler alan ve sevgili kulübüne çok şeyler de veren bu çekirdekten ve yürekten Galatasaraylı, zaman zaman baba evinden ayrılır gibi kulübünden ayrılmak zorunda kaldı. Ferikôy, Altay, Vefa ve Beşiktaş takımlarında teknik direktörlük yapışı işte bu ocağından ayrıldığı zamanlara rastladı.

Son yıllarını sadece spor yazarlığı ile geçirdiği ve ömrünün sonuna dek Türk futbolunun en etkili öğreticisi oldu. En büyük gururu yetiştirdiği futbolculardan bir çoğunun futbolu bıraktıktan sonra antrenörlüğe başlamaları ve hemen hepsinin bunda başarı kazanması idi.

Ve 1980 yılında bu sağlam yapılı, sağlam bilgili, sağlam karakterli futbol adamı yakalandığı hastalığı yenemeyerek göçtü gitti. Arkasında kazanılmış ve kazandırılmış şampiyonluklar, kendisine gurur veren öğrenciler, unutulmaz dostluklar bırakarak.